

DĂRUIRE - SPERANȚE - ÎMPLINIRI

REMÉNY - ODAADÁS - MEGVALÓSÍTÁS

REVISTA CENTRULUI ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR.1
1-ES SZÁMÚ INKLUZÍV OKTATÁSI KÖZPONT FOLYÓIRATA
TÂRGU MUREȘ - MAROSVÁSÁRHELY
NUMĂRUL 5 / 5 SZÁM
2024

COORDONATORI/FŐSZERKESZTŐ: Dir. prof. Anișoara MOGA

Dir. adj. prof. Csilla PÉTERFFY

COLECTIV REDACȚIONAL/SZERKESZTŐK:

Prof. Anișoara MOGA
Prof. Csilla PÉTERFFY
Prof. Maria NEMEȘ
Prof. Carmen FILOTE
Prof. Veronica MUREȘAN
Prof. Mihaela-Loredana MOLDOVAN
Prof. Mihaela ROMAN
Prof. Mihaela Dana LUCA
Prof. Iulia SEBESI
Prof. Emőke BALLA
Prof. Levente ALBU-BALINT
Prof. Claudia GREC
Prof. Greta MATEI
Prof. Dana-Mihaela ADI
Prof. Szidónia SZABÓ
Prof. Eva ZSEMBERA

Prof. Simona-Elena TURCU
Prof. Nicolae-Lucian MOLDOVAN
Prof. Cătălin OPREA
Prof. Mihaela ȚAMBREA
Prof. Mihaela MOLDOVAN
Prof. Melinda ANDRÁSI
Prof. Anca-Maria HALLAI
Prof. Anna BALOG
Prof. Hilda HARAI
Prof. Karolina SZÖVÉRFI
Prof. Heléna MOLNÁR
Prof. Erika VIDA
Prof. Veronica COMES
Prof. Edit KISS-MÁTYÁS
Prof. Melania HĀRSAN
Prof. Erzsébet MOLDOVÁN

TEHNOREDACTARE/TECHNIKAI SZERKESZTŐK:

Prof. Csilla PÉTERFFY
Prof. Karolina SZOVERFI

Prof. Nicolae-Lucian MOLDOVAN
Prof. Mihaela ȚAMBREA

COPERTA:

Prof. Nicolae-Lucian MOLDOVAN

ISSN 21537 - 432 X

ISSN-L 2537 - 432X

Promovarea egalității și diversității prin intermediul proiectelor

Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1

Insp. inv. spec. prof. Simona-Elena TURCU

Dir. prof. Anișoara MOGA

Într-o societate din ce în ce mai diversificată și interconectată, conceptul de incluziune a devenit unul central în strategiile educaționale și sociale din întreaga Europă. Centrele incluzive joacă un rol esențial în integrarea persoanelor din diferite medii culturale, sociale și economice, oferindu-le șanse egale de dezvoltare personală și profesională. Prin prisma valorilor europene, managementul acestor centre devine nu doar un proces tehnic, ci și unul profund etic, bazat pe respect, solidaritate, egalitate și demnitate umană.

Uniunea Europeană se bazează pe un set de valori fundamentale care stau la baza politicilor sale sociale și educaționale: respectarea demnității umane, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectul pentru drepturile omului. Aceste valori sunt reflectate în mod direct în modul în care centrele incluzive sunt gestionate.

Managementul centrelor incluzive trebuie să se bazeze pe respectarea acestei demnități în toate aspectele activităților desfășurate. Fiecare persoană, indiferent de origine, gen, rasă, dizabilitate sau statut socio-economic, are dreptul la o educație și servicii de calitate.

Prin urmare, printr-un management eficient se asigură toate politicile și practicile aplicate ca fiind nediscriminatorii și orientate spre protejarea și promovarea drepturilor fundamentale. Egalitatea de șanse joacă un rol crucial în practica centrelor incluzive. Aceste centre trebuie să promoveze o cultură a egalității, oferind tuturor participanților acces egal la resurse, sprijin și oportunități de dezvoltare.

Solidaritatea implică sprijinul reciproc și coeziunea socială. În contextul centrelor incluzive, această valoare se traduce prin promovarea unui sentiment de comunitate și de sprijin reciproc între toți membrii acesteia. Managerii centrelor incluzive trebuie să construiască și să mențină o cultură a solidarității, în care toți participanții să fie încurajați să colaboreze și să se ajute reciproc. Acest lucru poate fi realizat prin activități de grup, parteneriate cu comunitatea și proiecte comune care să faciliteze integrarea socială și schimbul de experiențe.

Respectul pentru demnitatea umană, egalitatea de șanse și solidaritatea trebuie să fie pilonii de bază pe care se construiește orice politică sau practică în cadrul acestor centre. Cu toate că există provocări semnificative, un management eficient, bazat pe aceste valori, poate transforma centrele incluzive în adevărate faruri ale coeziunii sociale și ale incluziunii în societatea europeană modernă.

Proiectele școlare au ca scop principal promovarea unui mediu de învățare în care toți elevii sunt acceptați și respectați, indiferent de particularitățile lor individuale. Aceste proiecte sunt esențiale pentru a îmbunătăți experiențele de învățare ale tuturor copiilor și pentru a facilita incluziunea socială.

Unul dintre principalele obiective ale proiectelor educaționale este dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor. Proiectele care implică activități de grup, în care elevii colaborează și învață unii de la alții, sunt extrem de eficiente în crearea unui mediu de sprijin și încurajare reciprocă. Aceste proiecte nu doar că promovează incluziunea, dar îi ajută pe elevi să înțeleagă și să accepte diferențele, dezvoltând empatia și respectul reciproc.

Centrele incluzive dezvoltă adesea proiecte care sprijină educația interculturală, ajutând elevii să-și dezvolte abilitățile de a trăi și de a lucra într-o societate diversificată.

Exemplele sunt multiple, astfel de proiecte desfășurându-se în Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 Târgu Mureș, întregul personal evidențiind diversitatea culturală, promovând tradițiile, obiceiurile și valorile specifice culturilor din care provin elevii.

Acest tip de proiect stimulează cunoașterea reciprocă și înțelegerea interculturală, reducând stereotipurile și prejudecățile. Elevii devin mai deschiși și mai toleranți față de diferențele culturale, ceea ce contribuie la o atmosferă școlară mai prietenoasă și incluzivă.

Proiectele promovate nu au doar un impact imediat asupra elevilor, ci și asupra întregii comunități școlare. Ele contribuie la crearea unui climat de acceptare și respect reciproc, în care fiecare elev se simte valorizat și integrat. În plus, astfel de proiecte au un efect pozitiv asupra părinților și cadrelor didactice, care devin mai conștienți de importanța diversității și a egalității de șanse.

Școlile incluzive care implementează proiecte de succes devin, în timp, modele de bune practici pentru alte instituții educaționale, inspirând schimbări pozitive la nivelul întregului sistem educațional. Pe termen lung, acestea contribuie la formarea unei societăți incluzive și echitabile.

Proiectele derulate în școala noastră au un rol central în dezvoltarea unui mediu educațional care respectă diversitatea și promovează egalitatea de șanse. Aceste inițiative sprijină nu doar progresul elevilor, ci și dezvoltarea lor personală și socială.

De asemenea, proiectele contribuie la construirea unei comunități unite, care apreciază și celebrează diferențele, punând bazele unei societăți echitabile și tolerante.

Magia copilăriei: bucuria și sărbătorirea zilei de 1 Iunie

Dir. adj. prof. psihopedagog PÉTERFFY Csilla

prof. psihopedagog MOLDOVÁN Erzsébet

1 Iunie este o zi specială pentru toate vârstele, marcând Ziua Internațională a Copilului. Această zi este dedicată celebrării inocenței, bucuriei și speranței pe care copiii le aduc în viețile noastre. Pentru cei mici, 1 Iunie este o zi plină de activități distractive, cadouri și evenimente organizate special pentru ei.

Ziua Internațională a Copilului a adus un val de veselie și entuziasm și în școala noastră.

Cu sprijinul Asociației „Șanse pentru Toți”, cadrele didactice și elevii au avut parte de o zi plină de activități captivante, atractive pentru copii și surprize pentru toți.

Pasionați de teatrul de animație, actorii trupei ARTYA, au bucurat sufletele elevilor cu un spectacol interactiv pentru copii, „Cine este Yop?”, spectacol care a abordat tema curajului și a fricii. *Prin intermediul cântecelor, dansului și dialogului amuzant, copiii au înțeles ce este frica, când și de ce apare și au învățat cum să își depășească temerile.*

Activitățile sportive desfășurate în curtea școlii, fotbal, trasee în labirint, aruncare la coș etc. au contribuit la buna dispoziție și au adus zâmbetul pe buzele copiilor.

Sărbătorirea acestei zile, a fost încununată cu oferirea unui desert răcoritor, câte o înghețată tuturor elevilor din partea Asociației „Șanse pentru Toți”.

An de an această întâlnire minunată transformă ziua de 1 Iunie într-una de neuitat, aducând multă voieșie tuturor celor implicați.

Beneficiile activităților extrașcolare în dezvoltarea elevilor de gimnaziu

Prof. psihopedagog Mihaela Moldovan

Activitățile extrașcolare joacă un rol crucial în dezvoltarea elevilor, oferind multiple avantaje ce contribuie la creșterea și formarea acestora pe mai multe planuri. De la îmbunătățirea performanțelor academice până la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, participarea la activități extrașcolare poate avea un impact semnificativ asupra elevilor de gimnaziu în această perioadă formativă.

1. Îmbunătățirea performanțelor academice

Studiile arată că elevii implicați în activități extrașcolare tind să aibă rezultate academice mai bune. Aceste activități îi ajută să dezvolte abilități esențiale precum gestionarea timpului, organizare și disciplină. De asemenea, participarea la astfel de activități încurajează o atitudine pozitivă față de educație, îi învață să își prioritizeze sarcinile și să respecte termenele, competențe care sunt esențiale pe tot parcursul vieții.

Activitățile extrașcolare învață elevii să aprecieze valoarea muncii depuse și a succesului obținut. Acest lucru poate duce la o implicare mai mare în activitățile școlare. Totodată, prin participarea la activități care le fac plăcere, elevii pot dezvolta o atitudine pozitivă față de învățare și pot descoperi modalități noi de integrare a cunoștințelor teoretice în practică.

2. Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale

Activitățile extrașcolare oferă elevilor oportunități importante de a-și dezvolta abilitățile sociale și emoționale. Interacțiunea cu colegii în afara mediului școlar le permite să își îmbunătățească competențele de comunicare, colaborare și leadership.

Participarea la grupuri, trupe sau alte activități de grup încurajează elevii să comunice eficient și să își exprime ideile și emoțiile. Aceste abilități de comunicare sunt esențiale pentru relațiile interpersonale și pentru succesul viitor în diverse domenii. Activitățile de teatru îi ajută pe tineri să își exprime clar gândurile și sentimentele, să asculte activ și să înțeleagă perspectivele altora. De asemenea oferă un cadru în care elevii de gimnaziu pot învăța să înțeleagă și să gestioneze emoțiile proprii și pe ale celorlalți. Acest lucru contribuie la dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale, abilități esențiale pentru o viață socială sănătoasă. Prin participarea la activități care implică lucrul în echipă tinerii învață să colaboreze, să își asume responsabilitatea și să sprijine membrii echipei.

3. Promovarea unui stil de viață sănătos

Activitățile extrașcolare, în special cele sportive, încurajează un stil de viață activ și sănătos. Participarea regulată la sporturi și alte activități fizice contribuie la menținerea unei stări bune de sănătate și la dezvoltarea unor obiceiuri sănătoase pe termen lung.

Implicarea în activități sportive sau jocuri în aer liber ajută la dezvoltarea forței, rezistenței și coordonării fizice. Prin participarea la sporturi precum fotbalul sau dansul, se îmbunătățește sănătatea cardiovasculară, flexibilitatea și forța musculară, reducând riscul de obezitate și alte probleme de sănătate asociate stilului de viață sedentar.

Activitățile extrașcolare în aer liber oferă elevilor de gimnaziu oportunități de a se relaxa și de a se deconecta, reducând nivelul de stres și anxietate, promovând o stare generală de bine.

4. Explorarea intereselor și dezvoltarea talentelor

Activitățile extrașcolare permit elevilor de gimnaziu să exploreze diverse interese și să își dezvolte talentele într-un mediu neacademic. Aceasta poate duce la descoperirea unor pasiuni pe termen lung și la dezvoltarea unor abilități care le pot influența viitoarea carieră.

Au ocazia de a încerca activități noi și de a descoperi ceea ce le place cu adevărat. Fie că este vorba de muzică, artă, sport sau științe, aceste activități le permit să își exploreze și să își cultive pasiunile.

Participarea la activități de muzică, pictură, ateliere de croșetat, olărit, creație, bucătărie etc pot deschide noi orizonturi și stimula creativitatea și gândirea critică.

Concluzie

Activitățile extrașcolare joacă un rol esențial în dezvoltarea completă a elevilor de gimnaziu.

Ele contribuie la îmbunătățirea performanțelor academice, la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, la promovarea unui stil de viață sănătos și la explorarea intereselor și talentelor personale.

Realizarea activităților și încurajarea participării la astfel de activități ar trebui să fie o prioritate pentru, profesori, educatori, părinți și comunitate, având în vedere impactul pozitiv pe care îl pot avea asupra dezvoltării tinerilor.

Aceste activități nu doar că îi ajută să se dezvolte pe plan personal, dar îi pregătesc și pentru provocările viitoare, oferindu-le un set divers de competențe și experiențe valoroase.

Bútorfestési műhely és komplex gyerektevékenység a Hagyományok Háza Alapítványnál

Vida Erika logopédus, egyéni fejlesztő

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány célja és küldetése az erdélyi hagyományos népi kultúra életben tartása, átörökítése, népszerűsítése a Kárpát-medencében, a néphagyományok, népművészet és népi kultúra elemeinek megőrzése, életben tartása, élővé tétele, átörökítése, valamint visszajuttatása a kulturális közéletbe a teljes Erdély, Partium és Moldva területén.

Az alapítvány a budapesti Hagyományok Háza stratégiai partnere, amely vele együtt, de ugyanakkor önálló egységként működik, központi irodájuk Marosvásárhelyen található.

Az alapítvány szakemberei, kulturális szervezői kiállítások, múzeumpedagógiai foglalkozások, hagyományörző előadások, népzene-tanulást segítő nemzetközi projektek, fesztiválok folkprogramjainak kezdeményezői és szervezői, fontos szerepet játszanak a népi kultúra továbbélésében. Az általuk szervezett rendezvényeken a résztvevők táncegyüttesek műsorain, népzenei koncerteken, táncházak, folkkocsmák, fotókiállítások, mesemondás, koncertsorozatok, népdaloktatás és számos más kicsiket és nagyokat egyaránt megszólító, a néphagyományok megszeretésére buzdító programon vehetnek részt.

Székhelyükön és még számos helyszínen kézműves foglalkozásokat, előadásokat, gyerekjátékokat, gyerek táncházakat, hangszerbemutatókat, mesemondásokat, népzenei koncerteket szerveznek meg, vezetnek le.

Többfajta táncházat is tartanak gyerekeknek: Típegő táncház: ahol a már járni tudó gyerekeket mondókákkal, testtudat kialakításával, kéz-láb koordináció fejlesztésével, tapsoltatókkal, dobbantókkal, táncokkal szórakoztatják egy fél órás foglalkozásban, a szülők segítségével. Ovis táncház: ide a már óvodába járó 3 évet betöltött gyerekektől 7 éves korig járhatnak a gyerekek, ők már önállóan körbe tudnak állni, igazodni. Itt már egy egész órás foglalkozáson vehetnek részt a gyerekek, táncba hívóval, játékos bemelegítővel, ismerkedőkkel, ritmusgyakorlatokkal, tánclépésekkel szokják a zenét, ezt követően az aktuális jeles napokra, hagyományokra felhívják a figyelmet, majd e köré építik a táncanyagot, és levezetésként a népi gyermekjátékokat is. Ölbeli játékok: ezek a játékok a kisgyermek és szülő érzelmi kapcsolatára hatnak, a gyerekek testi-lelki fejlődését biztosítják, a beszédértés alapjait segítik, illetve a zenei-ritmikus, vagy akár a természettudományos-matematikai képességeket fejlesztik.

Az alapítvány munkatársai által koordinált tevékenységek közé tartoznak a kézműves foglalkozások is: szövés, kötélverés, bőrdíszművesség, fafaragás, szalmafonás, viseletkészítés, nemezelés, ikonfestés, cipőkészítés, kucsmakészítés, hangszerkészítés, kosárfonás, kovácsoltvas megmunkálása.

Erdély-szerte számos más esemény társszervezői, pl. a Jeles Napok című program szervezői, ahol a gyerekek a jeles napjainkkal ismerkedhettek meg népi játékokon, kézműves foglalkozásokon keresztül. Az ünnepekre hangolódó kézműves foglalkozásaikon a résztvevők láthatják, tapasztalhatják, tanulhatják a néphagyományainkat: adventi (mézeskalácsírás, adventi koszorú-, szalmadisz készítés) és húsvéti (tojásperzselés, tojásírás, tojástartó készítés). Programjaik mindegyik városban hiánypótló eseményeknek bizonyultak.

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvánnyal együttműködésben, az idén két alkalommal szerveztem meg az egyéni fejlesztési óráimon részt vevő gyerekeknek jutalomként szánt komplex tevékenységeket. Azoknak az osztályoknak a tanulói alkotta a célcsoportot, amely osztályokban logopédusként, egyéni fejlesztőként dolgozok. A tevékenységek időtartama mindkét alkalommal egy és fél óra volt, a kijelölt időpontokban 9:30-11:30 óra között zajlottak.

Az első alkalommal 2024. március 12-én 10 tanuló vett részt a VII. B. és az V. B. osztályból a bútorfestési műhelyen. Ezen a tevékenységen a tanulók népi motívumokat kellett ábrázoljanak kör alakú falemezekre, majd ezeket bútorfestéssel kellett kiszínezzék, megtanulva a formák kontúrozását is. A tevékenység célja a szem-kéz koordináció, szocializáció fejlesztése, a bútorfestés alapjainak elsajátítása volt.

A második alkalommal 2024. április 19-én ismét 10 tanuló vehetett részt egy komplex műhelyen. Hat tanuló az előkészítő és I. B. osztályból és négy tanuló a VI. B. osztályból négyféle tevékenységet tapasztalhatott és csinálhatott végig: ritmusgyakorlatokat-néptáncot, mesehallgatást, népi gyerekjátékokat és kézműves tevékenységet.

Az első alkalommal Nagy Melinda gyógypedagógus tanárnővel biztosítottuk a tanulók kíséretét, felügyeletét, a második alkalommal András Melinda gyógypedagógus segített a műhelyek optimális lefolyásában. A gyerekek kimondottan élvezték a tevékenységeket, élménydús volt számukra.

Activități alternative în educația elevilor cu C.E.S.

ATELIERELE ANOTIMPURILOR

Prof. psihopedagog Nemeș Maria

Prof. psihopedagog Zsemler Eva

Motto: "Mai mult decât a preda, tehnica didactică înseamnă a învăța pentru sine și a facilita învățarea altora." Bernat S. (2003)

Metodele de învățământ sunt considerate inovative prin caracterul lor activ și practic, din perspectiva în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitatea concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare. Aceste metode interactive, valorificate în cadrul unor activități nonformale, centrate pe elev, sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Organizarea activităților în cadrul unor ateliere de lucru reprezintă o modalitate inovatoare de a învăța, punând accent pe experiențe practice, interacțiune socială și divertisment.

Rolul terapeutic al acestora constă în faptul că prin ele se poate realiza mai ușor socializarea copiilor cu CES. În funcție de specificul lor, aceste activități dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi și abilități cognitive și comportamentale, mult mai solide, pentru că ele permit contactul direct cu lumea înconjurătoare.

În acest sens, am considerat necesară organizarea unor activități alternative în cadrul școlii noastre, sub forma unor ateliere de lucru, desfășurate în timpul fiecărui anotimp, intitulându-le sugestiv, **"ATELIERELE ANOTIMPURILOR"**.

Dacă la început activitățile la ateliere s-au desfășurat pe parcursul unei zile, cu timpul am ajuns să cuprindem desfășurarea acestora pe perioada a două-trei zile, activități la care a participat întreg colectivul de elevi, cadre didactice și nedidactice ale școlii.

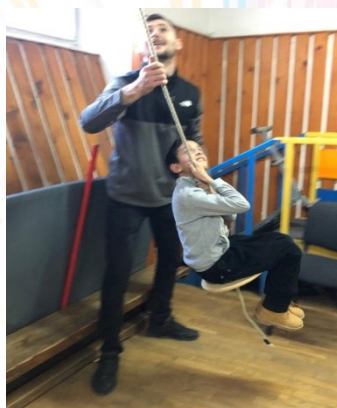
La fiecare atelier au fost stabiliți responsabili, profesori coordonatori, care s-au ocupat de organizarea, pregătirea materialelor necesare și desfășurarea activităților. Sălile de clasă și întreaga școală au fost amenajate pentru bunul demers al atelierelor, în funcție de specificul acestora și anotimpul în care ne-am aflat.

Atelierele anotimpurilor au demarat în toamna anului 2018, odată cu proiectarea, organizarea și desfășurarea atelierelor "Darurile toamnei", care cuprindeau patru ateliere.

Acest demers a continuat și a devenit o tradiție în cadrul școlii, ajungând să fie diversificată paleta acestor activități, în fiecare anotimp, cuprinzând următoarele:

-Atelierul de stimulare senzorio-motorie- ex.: jocuri și exerciții pentru indentificarea diferitelor texturi, jocuri de recunoaștere a obiectelor după formă, mărime, culoare, trasee cu diferite obstacole, aruncarea la țintă, exerciții de lateralitate, etc.

-Atelierul de stimulare olfactiv-gustativ- ex.: jocuri de identificare a diferitelor alimente cu ajutorul simțului olfactiv și gustativ.

-Atelierul de creație- ex.: confecționarea diferitelor desene, picturi, colaje, măști etc, cu ajutorul unor materiale naturale specifice fiecărui anotimp.

-Atelierul de ritm și muzică- ex.: jocuri muzicale, ascultarea și identificarea unor instrumente muzicale, jocuri de percucie corporală, exerciții ritmice cu băți din palme, interpretarea unor cântece.

-Atelierul de dramă - ex.: jocuri de prezentare, exerciții-jocuri pentru sensibilizarea percepțiilor, pentru dezvoltarea comunicării verbale, nonverbale, paraverbale, jocuri de dramă creativă, jocuri de dezvoltare socio- emoțională, dramatizarea unor povești, etc.

-Atelierul de explorare și experimente- observarea și realizarea diferitelor experimente cu ajutorul unor materiale naturale, alimentare, cu ajutorul magneților, coloranților, etc.

-Atelierul de design vestimentar- ex.: realizarea unor crochiuri de design vestimentar, îmbrăcarea unor piese de îmbrăcăminte și încălțăminte, parada modei.

-Atelierul de gastronomie - ex.: informarea în legătură cu diferite rețete culinare, pregătirea unor mâncăruri, dulciuri, aperitive, spălarea veselei.

-Activități sportive- ex.: jocuri și activități sportive, meciuri de fotbal, baschet, ping-pong, jocul Bocce, etc.

-Flashmob și dansuri tematice- executarea unor mișcări, dansuri, la care participă un grup de elevi sau toți elevii și profesorii școlii.

-Bal Mascat- defilarea și prezentarea costumelor.

Participarea la activități organizate în ateliere de lucru este o modalitate excelentă de a forma abilități practice, tehnice, artistice.

De la ateliere de stimulare senzorio-motorie, olfactiv-gustative, până la cele artistice, de explorare și experimente, atelierelor oferă o experiență hands-on care favorizează învățarea profundă. Aceste activități dezvoltă nu doar competențe tangibile, ci și încrederea în sine.

Astfel, *Atelierele anotimpurilor* sunt așteptate de fiecare dată de toți elevii școlii noastre, cu mare plăcere, interes și curiozitate.

A népi gyermekjátékok

Balla Emőke, fejlesztő tanár

A mozgásos játékok rendszeres beiktatása, a nagymozgások és a beszéd fejlesztése minden pedagógus elsődleges feladata. Az óvodás gyermekek többségénél még a mozgáskoordinációjuk (nagymozgás, finommanipuláció, beszéd, magatartás-szocializáció) sincs teljesen kifejlődve. Óvodánkban a jól képzett óvónők el tudják „vetni” a népi kultúra magját a gyermekek lelkébe. Ez a mag ezúttal csak a népi játékokról és a népi énekekről szól. A népi gyermekjátékokban nagyon sokszor előfordul, hogy az egyik gyermek látszólag „kilátástalan” helyzetbe kerül, mondjuk, amikor már mindenki fogóvá válik és mindenki őt akarja elkapni. Benne viszont mégsem az fogalmazódik meg, hogy feladja és kimegy, hanem az utolsó pillanatig benne van az a remény, hogy nem fogják elkapni. A népmeséink is ilyenek: van bennük egy életút, amely nehéz, de a hősnek eszébe sem jut, hogy feladja, és végül eléri, amit szeretne.

Fontos, hogy a gyermekek életének része lehessen a játék, a népi gyermekjátékok és a néptánc. Nagyon fontos a szülőket felvilágosítani arról, miért is jó az, ha az óvodában csak játszanak a gyermekek. A játék a zenei, a táncos és a beszélt anyanyelv elsajátításának egyik fontos eszköze. A mozgás, a ritmusos mozgás, a tánc, a játék életszükséglet, bizonyos korig a gyermeknek szinte egész világát betölti. Sajátos módon alakítja magához a felnőttvilágot, fő tevékenysége az állandó utánzás, átformálás, így teljes az élete. Kodály Zoltán ezt írja A magyar népzene tára előszavában: „... a nevelő nem lehet el a játékok beható ismerete nélkül. Szomorú gyermekkorra nyomait holtáig viseli, aki úgy nőtt föl, hogy nem volt része bennük. Annak nincs sürgősebb teendője, mint utólag megtanulni, beleélni magát, mert e nélkül nem férközik a gyermek lelkéhez.”

Szeretem a népi gyermekjátékokat, minden időszakra, minden témában fellelhető egy kis mondóka, egy kis mutogatós versike, egy körjáték, egy kiszámoló, vagy páros forgó, fogócska, futó játék. Olyan széles és bő a magyar népi játékok tárháza, hogy mindent összeírni sem lehet.

Típusok: *(Magyar Néprajz nyolc kötetben)*

- *Eszközös játékok: Tárgykészítő játékok, Eszközös ügyességi játékok, Sportszerű népi játékok*
- *Mozgásos játékok: Különféle ügyességi és erőjátékok, Fogócskák, Sokféle vonulás*
- *Párválasztó játékok: Párválasztó körjátékok, Leánykérő játékok, Párválasztó társasjátékok*
- *Szellemi játékok: Szellemi ügyességi játékok, Becsapós játékok, Kitalálós játékok, Tiltó játékok, Rejtő-kereső játékok*

A népi gyermekjátékokban még a szerepelni kevésbé szerető gyerekek is megtalálják a helyüket, hiszen játék közben nem arra koncentrálnak, hogy szerepelniük kell. Törekedjünk az összeállításban arra, hogy megmaradjon a játék élményszerűsége, és ne a szereplés domináljon. A szülők örömmel fogadják mind az iskolában, mind az óvodában a „műsort”, amely igazából egy közös játék.

Minden játék valamiképpen az életre készít fel. A gyermek azt hiszi, hogy csak játszik, de mi már tudjuk „mire megy ki a játék”! Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle, s hogy gyermekeinknek ne csak beszélt anyanyelve legyen, hanem zenei és mozgásbeli is.

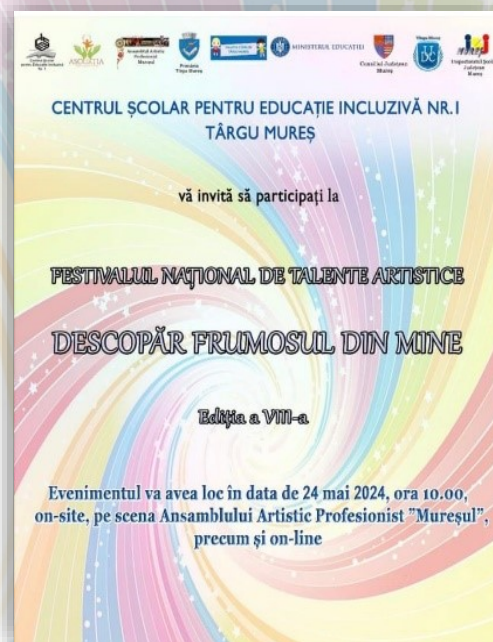

**Festivalul național de talente artistice
„DESCOPĂR FRUMOSUL DIN MINE”
Ediția a VIII-a**

Prof. psihopedagog, Mihaela ȚAMBREA

Organizat de Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 Târgu Mureș, Festivalul Național de Talente Artistice „DESCOPĂR FRUMOSUL DIN MINE” ediția a VIII-a, cu sprijinul Primăriei Târgu Mureș, este destinat elevilor cu cerințe educaționale speciale din învățământul incluziv.

Scopul proiectului îl constituie *facilitarea procesului de integrare socială a elevilor cu dizabilități*, prin participarea la acest Festival cu momente și creații artistice pregătite în cadrul unor ateliere de artterapie: dans, teatru, interpretare vocală/instrumentală, creații artistico-plastice.

Cadrele didactice și elevii s-au implicat activ în activitățile desfășurate în cadrul proiectului finalizat cu organizarea și desfășurarea acestui festival, în data de 24 mai 2024, pe scena Ansamblul Artistic Profesionist "Mureșul" din Târgu Mureș, care a însemnat „acasă” și în acest an pentru cei 200 elevi cu cerințe educaționale speciale.

Au fost prezentate 26 de momente și creații artistice la cele 4 secțiuni ale Festivalului, în care participanții au demonstrat încă o dată că dragostea pentru dans, teatru, muzică și artă plastică, alături de dăruirea profesorilor, aduce la lumină talente minunate.

Ne-au încântat pe scenă cu un frumos moment muzical la flaut, un grup de elevi de la Colegiul Național de Artă din Târgu Mureș, coordonați de doamna profesor Geréd Jolán.

Cei care ne-au onorat cu prezența și ne-au ajutat să răsplătim implicarea, dăruirea și pasiunea cu care participanții, elevi și profesori, au pregătit momente și lucrări artistice pentru cele 4 secțiuni ale Festivalului, sunt în următoarea componență:

- Doamna profesor Adriana Oprea, director adjunct la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.3 Reghin;
- Doamna Cristina Murvai, profesor logoped la Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Mureș;
- D-na prof. psihopedagog Erzsébet Moldovan, vicepreședinte al Asociației „Șanse Pentru Toți”
- Actorul Costin Gavază, de la Teatrul Național Târgu Mureș;
- D-na Mihaela Dana Luca, profesor psihopedagog la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr. 1 Târgu Mureș.

Membrii juriului au fost impresionați de calitatea artistică a reprezentațiilor, acordând tuturor participanților *PREMIUL PENTRU TALENT ARTISTIC* și, pentru fiecare secțiune în parte, câte un *PREMIU DE EXCELENȚĂ*.

Bucuria revederii unora dintre participanți și noile cunoștințe și interacțiuni, au făcut din momentul de servire a mesei, la finalul evenimentului, un bun prilej pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare și împărtășirea experienței pozitive între cadre didactice și între colectivele de elevi pe care i-au îndrumat.

Feed-back-ul tuturor participanților a fost unul pozitiv și deosebit de încurajator, toți exprimându-și dorința de a reveni la o nouă ediție a Festivalului Național de Talente Artistice „Descopăr Frumosul din Mine”

Întregul proiect a fost un succes, aportul și susținerea activă din partea tuturor factorilor implicați dovedind sporirea interesului comunității locale în sensibilizarea, acceptarea și valorizarea copiilor cu nevoi speciale și oferirea la nivel național a unor exemple de bună practică a comunității locale în procesul de integrare socială a acestora.

Acțiunile și activitățile care stau la baza proiectului se doresc a fi o continuare a eforturilor privind integrarea elevilor cu dizabilități în societate, urmărind promovarea autentică a atitudinilor favorabile incluziunii, valorizarea, respectul, toleranța și recunoașterea lor ca parte a comunității.

”Acceptare, admirație și respect pentru copiii cu cerințe educaționale speciale!”

A „Grund” gyermekei

Andrási Melinda, gyógypedagógus

A hagyományokhoz híven immár nyolcadik alkalommal szervezte meg a marosvásárhelyi 1-es Számú Inkluzív Oktatási Központ a „Fedezd fel magadban a szépet” Fesztivált. Ebből az alaklomból az egész iskola már a tanév kezdete óta lázban égett, beleértve a tanárokat, gyerekeket, hisz a fesztiválra való felkészülés időt, energiát, áldozatot követel mindenki részéről. Mégis, ez egy pozitív töltetet adott mindenkinek, beleértve az iskola I-II. B osztályos tanulóit, közvetlen kollegáimat és jómagamat is. Több területen belül mutathatták meg a gyerekek a fesztiválon a bennük rejtőző szépet, ám az én kis első-másodikos csipet - csapatom a tánc mellett döntött.

Első lépésként el kellett döntsük, milyen dalt válasszunk, hogy ritmusos legyen, de ugyanakkor mondanivalója is, hogy a dal által közöljünk valamit a közönségnek. Több dal szóba jött, de egyöntetű választás esett a Pál utcai fiúk „Mi vagyunk a Grund „című dalára. Miért pont ez a dal? A Molnár Ferencz által írt „Pál utcai fiúk” ifjúsági regény által ihletett dal, melyet Dész László és Geszti Péter írt és zenésített meg, egy olyan fiúcsapatot ír le, mely az 1889-es nagyvárosi élet forgatagában talál magának a tömbházak közt egy füves játszóterületet „a grundot”, mely az életüket jelenti, és amelyet megvédenek az életük árán is. Úgy gondoltuk, hogy a mi kis osztályközösségünk is olyan, mint az ezernyolcszáz-as években a Pál utcai fiúk csapata: harcosok, vakmerők, lázadóak, és a mi osztálytermünk jelenti számukra a biztonságot nyújtó „grundot”, melyet összetartással megvédünk akár csak régen Nemecekék a grundot.

A dal kiválasztása után kezdődhetett a koreográfia kitalálása, mely mindenkünk szerint a legnehezebb fázisa az egész felkészülésnek, mivel a koreográfiának át kell adnia a dal mondanivalóját, ugyanakkor figyelni kellett arra is, hogy olyan mozdulatokat, mozdulatsorokat használjunk, melyeket a gyerekek képesek szinkronban megcsinálni. Nehéz, fáradalmas, de közös munka árán sikerült véleményünk szerint egy elfogadható koreográfiát összehozni. Ezt követte a kosztümök kiválasztása, mely szintén kellett hozzá annak a kornak a hangulatát, így a kockás ing, farmer és a jó régi mici sapka mellett döntöttünk. Közben folytak az elengedhetetlen, mindennapos próbák, hogy a fesztivál napján a legjobbat nyújthassunk. És igen, a legjobbat nyújtottuk, nemcsak mi, hanem az összes résztvevő gyerek és felkészítő tanár. Köszönet ezért mindenkinek, akik lehetővé tették számunkra, hogy megmutassuk a gyerekekben rejtőző szépet és jót, melyet sokszor a rohanó hétköznapiakban észre sem veszünk, vagy ha észreveszünk, nem értékeljük, hangoztatjuk eleget nekik, de a fesztivál lehetőséget ad számukra átélni, „Igen, megcsináltam!” „Ügyes vagyok” „Én is jó vagyok valamiben!” érzéseket. Köszönet az osztályomban tanító, volt és jelenlegi nevelőknek, Pécsi Annamáriának és Sebesi Sütő Krisztinának, akik minden percben segítették a munkámat és a felkészülést.

És most beszéljenek magukért a fesztiválon készült fotók a kis csipet csapatomról:

Workshop regional, dedicat cadrelor didactice
Implicate în educația preșcolarilor
„PAS CU PAS, SPRE O INCLUZIUNE DE SUCCES”,
„CARUSELUL EMOȚIILOR”

Prof. psihopedagog, Mihaela Loredana Moldovan

Prof. psihopedagog, Mihaela Roman

Motto:

„ Orice scop poate fi atins prin tehnica pașilor mărunți, deliberați. Dar sunt momente când se impune să avem curajul de a realiza marele salt. Nu poți sări peste o prăpastie din două salturi mici.” (David Lloyd George)

Preșcolarul cu dizabilitate intelectuală (DI) este incapabil să discute despre ceea ce simte, depune eforturi pentru a-și înțelege propriile emoții și pentru a asculta ce spun ceilalți despre emoțiile lui întrucât limbajul emoțiilor prezintă implicații semnificative în dezvoltarea emoțională a acestuia, cu acest scop cadrele didactice prezente la workshop au conștientizat importanța programelor de intervenție psihopedagogică care vizează dezvoltarea abilităților socio-emoționale cât mai timpuriu.

În data de 12.04.2023 a avut loc prima întâlnire a proiectului regional „Pas cu pas, spre o incluziune de succes”, workshop organizat de Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 Târgu Mureș, continuându-se cu diseminarea proiectului în data de 25.06.2024, în colaborare cu Universitatea Dimitrie Cantemir din Târgu Mureș.

Scopul proiectului a vizat formarea unei echipe de specialiști din domeniul psihopedagogiei speciale, care să ofere sprijin și suport practic pentru educatoarele din învățământul de masă privind integrarea preșcolarilor cu nevoi speciale.

La acest workshop au participat aproximativ 60 de cadre didactice din învățământul special și 120 de cadre didactice din învățământul preșcolar de masă, dorința acestora fiind aceea de a împărtăși experiențe de bune practici și de a reuși o incluziune de succes pentru preșcolarii cu cerințe educaționale speciale din grădinițele de masă.

Workshopul și-a atins scopul propus, feedback-ul participanților fiind unul pozitiv din perspectiva provocărilor zilnice ale cadrelor didactice.

O SCRISOARE EMOȚIONANTĂ

Prof. psihopedagog, Matei Greta

“Scrie pentru a fi înțeles, vorbește pentru a fi ascultat, citește pentru a crește.”

(Lawrence Clark Powel)

Comunicarea este cea care face lumea să funcționeze. Aceasta facilitează conexiunile umane și ne permite să învățăm, să creștem, să ne dezvoltăm. Nu este vorba doar despre vorbit sau citit, ci de a înțelege ceea ce se spune și în unele cazuri, ceea ce nu se spune.

Mărturie este această scrisoare emoționantă adresată profesorilor ei de către eleva școlii noastre Varga Ildikó din clasa a VI-a B, cu ocazia ”Zilei Învățătorului”, care, prin câteva rânduri reușește să transmită toată dragostea și recunoștința celor ce zi de zi o îndrumă și învață.

Cu drag, profesorilor mei !

*Sunt elevă în clasa a VI-a B și vreau să le
multumesc profesorilor mei pentru răbdare și dăruire,
pentru felul în care ne învață și ne spărtuiesc și de
cu multă dragoste.*

*Vă multumesc pentru învățătura și sprijinul oferit,
pentru că ne călăuziți pași în tainele cunoașterii.*

*În această zi specială, le urez tuturor profesorilor
întărită și multă putere de muncă !*

Varga Ildikó

A művészet szerepe a tanórán kívüli tevékenységekben

Balog Anna, gyógypedagógus

A művészet központi szerepet játszott a sajátos nevelési igényű gyermekek tanórán kívüli tevékenységeiben az 1.-es Számú Inkluzív Oktatási Központban. Ezek a tevékenységek alapvető fontosságúak voltak érzelmi, szociális és kognitív fejlődésük szempontjából.

A Szent Márton-nap különleges esemény volt, ahol a gyerekek lámpás készítésben, színdarabban és tematikus festésben, modellezésben vettek részt. Megismertette a többi gyerekkel a Márton napi szokásokat. Ez az esemény nagyszerű lehetőség volt a sajátos nevelési igényű gyermekek számára, hogy kifejezzék kreativitásukat és együttműködjenek társaikkal.

Az őszi műhelymunkákon az alkotás művészete és sokszínűsége volt a kedvenc tevékenység. A

gyerekek különböző technikákat alkalmaztak pl. sodrás, tépés, ragasztás, nyomtatás, pecsételés stb. A festésnél különböző vastagságú ecseteket és természetbarát festékeket használtak, adaptált festési foglalkozásokon vehettek részt. Ezek a tevékenységek nemcsak azt tették lehetővé, hogy kifejezzék érzelmeiket, hanem segítették a finommotoros készségeik fejlődését is.

A művészeti tevékenységek másik fontos szempontja a természetes anyagok használata volt. A gyerekek levelek, kövek és ágak felhasználásával készítettek alkotásokat, felfedezve a különböző textúrákat és formákat. Ezeket a foglalkozásokat a szabadban, az iskolakertben tartottuk, így a gyerekek közvetlen kapcsolatba kerültek a természettel.

Az év során szervezett műhelymunkák sikeresek voltak. A gyerekek terapeuták és tanárok irányításával művészeti projekteken dolgoztak, fejlesztve kreativitásukat és szociális készségeiket. A modellezés, a kollázs és a bábszínházi tevékenységek különösen kedveltek voltak, és jelentősen hozzájárultak a fejlődésükhöz.

Összefoglalva, az 1-es Számú Inkluzív Oktatási Központban végzett tanórán kívüli művészeti tevékenységek pozitív hatással voltak a sajátos nevelési igényű gyermekekre. Ezek a tevékenységek támogató és ösztönző környezetet biztosítottak, ahol a gyermekek fejleszthették művészi képességeiket, kifejezhették érzelmeiket és beilleszkedhettek az iskolai közösségbe.

Képek a tanórán kívüli alkotásokról, a III.B osztályos tanulók munkái.

MAGIA CĂRȚII - concurs școlar inovator pentru copiii cu dizabilități

Prof. psihopedagog Claudia Grec

“Lumea e a celor care citesc.”

Rick Holland

Într-o lume în care fiecare copil are dreptul la educație și la bucuria descoperirii, concursul „Magia Cărții” aduce o strălucire aparte. Acest eveniment special, dedicat copiilor cu dizabilități, oferă oportunitatea de a explora universul fascinant al cărților și de a-și dezvolta abilitățile de literație într-un mediu incluziv și stimulat.

„Magia Cărții” este mai mult decât o competiție; este o sărbătoare a diversității și a puterii educației de a transforma vieți. Concursul este deschis tuturor copiilor cu dizabilități, indiferent de tipul sau gradul acestora, și este conceput pentru a promova învățarea prin lectură, creativitatea și expresia personală.

Voi menționa obiectivele principale de la care a pornit acest concurs, în primul rând, promovarea incluziunii. Concursul a urmărit să ofere copiilor cu dizabilități șansa de a participa activ la activități educaționale și culturale, demonstrând că educația este un drept universal.

Un alt obiectiv principal a fost dezvoltarea abilităților de literație. Concursul pune accent pe îmbunătățirea competențelor de citire și scriere, esențiale pentru succesul academic și personal al copiilor.

Astfel că, în luna aprilie 2024 s-a desfășurat concursul școlar „Magia cărții”, concurs care a avut drept scop promovarea citirii la elevii cu dificultăți de învățare și/sau asociate cu alte deficiențe și creșterea interesului pentru citit.

Concursul s-a desfășurat în data de 24 aprilie 2024 la linia română și în data de 25 aprilie 2024 la linia maghiară.

Prin acest concurs a fost promovat potențialul fiecărui copil cu dizabilități prin realizarea sarcinilor date, cultivarea lecturii din plăcere, dezvoltarea sentimentului de reușită și creșterea motivației pentru citit, dar și a stimei de sine.

Concursul s-a desfășurat pe două *secțiuni*:

I. RECITARE

II. CITIRE, secțiune în care a fost inclusă fluența citirii și citirea conștientă.

Citirea conștientă a fost aplicată pe patru nivele de complexitate, astfel încât să se aibă în vedere potențialul și nivelul achizițiilor lexice ale fiecărui elev.

Fișa de înscriere s-a înmănat responsabililor secțiunilor menționate mai sus, până la data de 15 aprilie 2024.

La secțiunea de RECITARE au avut loc recitări de poezii corespunzătoare vârstei și potențialului existent.

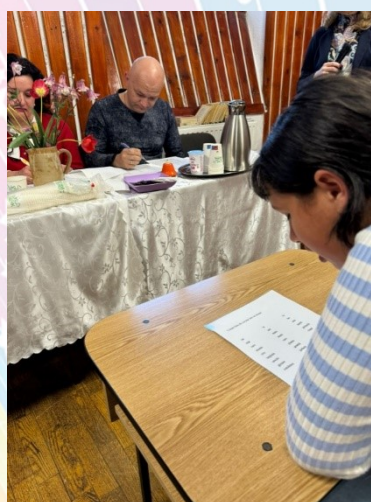
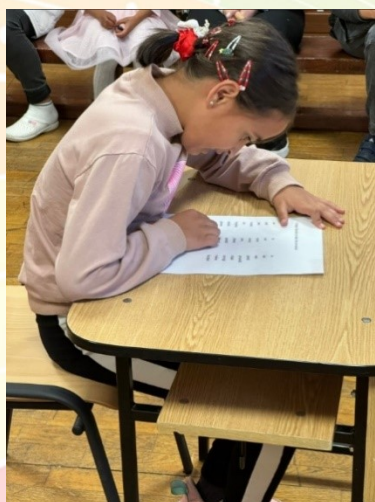

Mai sus am prezentat câteva imagini de la aceasta secțiune.

Secțiunea II – CITESC MAI BINE – a evaluat fluența citirii și citirea conștientă cu 4 nivele. Această secțiune s-a adresat elevilor cu deficiențe severe/moderate din școală.

Elevii, conform regulamentului, au avut posibilitatea să se înscrie doar la unul din nivele.

Iată câteva imagini în care a fost evaluată fluența citirii.

Pentru fiecare probă, de la fiecare secțiune, au fost pregătite pentru elevi materialele de concurs, iar pentru juriu materialele necesare cu indicatorii de performanță, pentru fiecare elev participant.

Juriul a fost format din trei cadre didactice din școală (pentru fiecare linie: română și maghiară) și un reprezentant al Asociației ”Șanse pentru toți”.

Proba de la CITIRE – Lista de cuvinte – s-a desfășurat în aceeași sală, după secțiunea I - Recitare.

Probele de la CITIREA CONȘTIENTĂ, conform imaginilor de mai sus, s-au desfășurat simultan, sub supravegherea cadrelor didactice (care nu au avut elevi la concurs), pe patru nivele de dificultate. Nivelul 1 – asociere cuvânt-imagine - elevul trebuia să asocieze cuvintele scrise cu imaginile corespunzătoare.

Nivelul 2 – rezolvarea sarcinilor scrise - elevul a citit în gând/șoptit propozițiile și a respectat întocmai cerințele, în scris. Nivelul 3 – comprehensiune text scurt - elevul a citit în gând sau șoptit un text scurt și a avut de răspuns în scris la întrebări. Răspunsurile se regăseau în text. Nivelul 4 – comprehensiune text de complexitate medie - elevul a citit în gând sau șoptit un text și a răspunde în scris, în propoziții, la mai multe întrebări. De asemenea la unul dintre itemi a avut de continuat textul citit.

Au participat un număr de 34 elevi de la linia română și 36 elevi de la linia maghiară.

S-a acordat premiul I, II, III.

Concursul „Magia Cărții” a avut un impact profund asupra participanților. Prin implicarea activă în activități literare și artistice, copiii își dezvoltă nu doar abilitățile academice, ci și încrederea în sine și sentimentul de apartenență la o comunitate.

Concluzie

„Magia Cărții” este o inițiativă deosebită care evidențiază puterea transformatoare a educației și a lecturii. Acest concurs demonstrează că fiecare copil, indiferent de dizabilitățile sale, poate atinge noi culmi ale cunoașterii și creativității atunci când i se oferă suportul și oportunitățile necesare.

Prin participarea la „Magia Cărții”, copiii cu dizabilități nu doar că descoperă bucuria lecturii, ci și magia de a învăța și de a crea fără limite.

Playback

Harai Hilda, gyógypedagógus

Iskolánk öt tanárja és tizenöt diákja az év elején, 2024 Januárjában nagy fába vágta a fejszét. **Kiss György Ádám** a Magyar Pszichodráma Egyesület Pszichodráma című folyóiratának szerkesztője és az első magyar Playback színház létesítője egy olyan világba csöppentett bennünket, mely teljesen új volt számunkra.

Öt hónapon át a tizenöt diák a színpadon tizenöt tehetséges színésszé változott bebizonyítva ezáltal, hogy sok mindenre képes kitartó munkával és önbizalommal.

A playback színház, vagyis az improvizációs színház egy olyan forma, ahol a nézők által elmondott történeteket a színészek azonnal színpadra viszik és eljátsszák. Ez a színházi forma különösen pozitív hatással van a speciális igénnyel élő gyerekekre. Íme néhány specifikus előny:

1. Kommunikáció és Kifejezés

- Önbizalom növelése: A playback színház lehetőséget ad a gyerekeknek arra, hogy megosszák saját történeteiket, ami növeli önbizalmukat és önértékelésüket.
- Nyelvi és nem nyelvi kommunikáció: A gyerekek gyakorolhatják a szóbeli és nonverbális kommunikációt, ami különösen fontos azoknak, akiknek nehézségeik vannak a hagyományos kifejezési módban.

2. Szociális képességek fejlesztése

- Empátia és megértés: A gyerekek megtanulják mások nézőpontját megérteni és átélni, ami növeli az empátiát és a társas kapcsolatokban való jártasságot.
- Csoportmunka: A közös színházi munka erősíti a csapatszellemet és az együttműködési készségeket.

3. Érzelmi fejlődés

- Érzelmi kifejezés: A playback színház segít a gyerekeknek felismerni és kifejezni érzelmeiket, ami különösen fontos lehet azoknak, akik nehezen birkóznak meg érzéseikkel.

- Stressz és szorongás csökkentése: Az önkifejezés és a csoportos élmények révén csökkenhet a stressz és a szorongás.

4. Kreativitás és Imagináció

- Kreativitás fejlesztése: A gyerekek szabadjára engedhetik fantáziájukat és kreativitásukat a történetek elmesélése és eljátszása során.
- Problémamegoldás: Az improvizációs elemek segítenek a gyerekeknek a gyors gondolkodásban és a kreatív problémamegoldásban.

5. Önismeret és Identitás

- Önismeret: A történetek megosztása és újrajátszása segíti a gyerekeket abban, hogy jobban megismerjék saját magukat és élettapasztalataikat.
- Identitás erősítése: A saját történetek színpadra vitele erősíti az identitásukat és segíti őket abban, hogy büszkék legyenek arra, akik ők.

6. Terápiás hatások

- Trauma feldolgozása: A playback színház terápiás eszközként is használható, segítve a gyerekeket a traumatikus élmények feldolgozásában.
- Biztonságos környezet: Az élmények biztonságos és támogató környezetben történő megosztása elősegíti a gyógyulást és a mentális jólétet.

7. Szórakozás és Öröm

- Örömszerzés: A színházi tevékenység örömet és szórakozást nyújt, ami pozitív hatással van a gyerekek általános jólétére.

A playback színház tehát számos módon hozzájárult iskolánk diákjainak fejlődéséhez és jólétéhez, úgy érzelmi, mint szociális, valamint a kreativitás fejlesztését célzó területeken.

A „Fedezd fel magadban a szépet” című országos tehetségfesztiválon, **Vlad Haneș** színész társult hozzánk így gazdagítva színészi társulatunkat. Fellépésünk nagy sikert aratott és mély nyomot hagyott diákjainban.

Câștigă-ți un prieten special

Prof. kinetoterapeut Moldovan N. Lucian

Prof. kinetoterapeut Oprea Cătălin

Prof. ed. fizică Albu Balint Levente

Proiectul educativ „Câștigă-ți un prieten special”, coordonat de Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Oradea, a fost inclus în Calendarul Activităților Educative Regionale (CAER) 2023 la poziția 266, în urma evaluării Ministerului Educației Naționale (MEN).

Desfășurat între martie și decembrie 2023, proiectul a organizat două competiții regionale Special Olympics la Oradea, cu sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Bihor și al Fundației Special Olympics România:

- **30 mai 2023:** Competiția Regională de Fotbal Special Olympics, abilități individuale
- **7 decembrie 2023:** Competiția Regională de Baschet Special Olympics, abilități individuale

Scopul Proiectului

Proiectul își propune să sprijine dezvoltarea fizică și mentală a copiilor și tinerilor cu dizabilități intelectuale și fizice, promovând un stil de viață sănătos prin participarea la competițiile sportive regionale Special Olympics, conform calendarului sportiv avizat de Fundația Special Olympics România.

Grupul Țintă

Grupul țintă este format din copii și tineri cu dizabilități intelectuale și fizice, având un IQ mai mic de 70, cu vârste între 8 și 21 de ani, proveniți din școli speciale, școli integratoare, centre de zi, familii, centre de plasament sau plasament familial din 10 județe, din care 8 au fost reprezentate cu echipaje la această ediție.

Impactul Educațional

Impactul asupra grupului țintă este ghidat de deviza Special Olympics: „Vreau să câștig! Dar dacă nu pot câștiga, vreau să fiu brav în încercarea mea!”.

Aceste competiții nu urmăresc stimularea competitivității ca în sporturile de performanță, ci îmbunătățirea stării de sănătate, dezvoltarea deprinderilor motrice de bază și a calităților motrice, oferind alternative sociale de petrecere a timpului liber.

Finalitatea este creșterea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii pe termen scurt și integrarea activă în viața socio-profesională și economică pe termen lung.

Competiția Regională de Baschet Special Olympics

Competiția de baschet a avut loc pe 7 decembrie 2023 la Sala Sporturilor “Antonio Alexe” din Oradea, cu participarea a 27 delegații formate din 4-6 copii/tineri și 2-4 profesori antrenori/coordonatori din 8 județe: Bihor, Alba, Arad, Timiș, Satu Mare, Sălaj, Mureș și Hunedoara. În total, au fost înscriși 152 de copii/tineri și 50 de profesori și antrenori.

Evenimentul a inclus:

- Defilarea delegațiilor
- Jurământul Special Olympics
- Dansul majoretelor
- Încălzirea în pași de dans
- Probele de aruncare la coș și dribling
- Festivitatea de premiere, precedată de un meci demonstrativ

Toți participanții au fost considerați câștigători, fiind recompensați cu diplome, medalii și mici surprize dulci.

Evenimentul a fost marcat de o atmosferă festivă, bucuria copiilor și tinerilor, și dezvoltarea legăturilor de colaborare între cadrele didactice și antrenori.

Continuitatea Proiectului

Eforturile constante ale echipei de proiect, coordonate de dl. prof. kinetoterapeut Adrian Omuț și d-na director, prof. psihopedagog Teodora Pantazi, au făcut ca această competiție de baschet să ajungă la cea de-a XIV-a ediție, atrăgând tot mai mulți participanți și consolidând relațiile dintre școlile speciale și organizațiile pentru persoane cu dizabilități din întreaga țară.

Din partea C.Ș.E.I. Nr. 1 Târgu Mureș au participat elevii Beno Paul, Szasz Mihai, Moldovan Marcel, Bota Alin și Moldovan Andor, cu profesorii Oprea Cătălin, Albu Balint și Moldovan Lucian, reprezentând școala noastră cu succes și dăruire deplină.

Elevii noștri au reușit să facă o figură frumoasă în ceea ce privește jocul de baschet, câștigând pentru școala noastră medalii pentru diferite categorii de joc.

De asemenea, copiii au avut ocazia de a vizita și Târgul de Crăciun din Oradea, care a fost deosebit.

Pe viitor, ne dorim să continuăm tradiția Special Olympics, pentru a oferi și generațiilor ce urmează oportunitatea de a participa la această competiție, a cărui scop suprem este incluziunea și unificarea sportivilor.

Egy más nap az iskolában!

KISS-MÁTYÁS Edit, gyógypedagógus

*„Nem az a fontos, milyen sokat adunk,
hanem az, mennyi szeretettel tesszük azt.”*

Teréz anya

Az érzelem szó egy érzést jelöl a hozzá kapcsolódó gondolatokkal, pszichés és testi állapotokkal valamint cselekvési késztetésekkel. Száz meg százféle érzelem létezik, vegyülnek, variálódnak, mutációk és árnyalatok keletkeznek. Az érzelemnek sok olyan finom árnyalata van, amelyre még szavunk sincsen, állítja Daniel Goleman.

„Az ünneplésben az a legfontosabb, hogy legyen időnk megállni, észrevenni, örülni, beszélgetni, emléket készíteni és felidézni. Ha igazán nyitott szemmel járunk, rájövünk, hogy minden nap van okunk az ünneplésre, a kérdés csak az, hogy észre akarjuk-e ezt venni és megtanítjuk-e mindezt a gyerekeknek? Azokban, akik mindig csak kívülről szemlélik mások örömét és még a születésnapjuk vagy valamilyen sikerük alkalmával sem jut ki az ünneplésből, könnyen alakul ki frusztráltság, kisebbségi komplexus, irigység vagy rosszindulat, de a befelé fordulás, introvertáltság, szomorúság is gyakori vendég lehet.

Egy gyerek mindig örül az ünnepeknek, annak pedig még inkább, ha ő az ünnepelt. Olyankor még több figyelmet és mosolyt kap, ajándékokkal lepik meg, olyan ez neki, mintha egy másik világba csöppent volna. Abban a pillanatban úgy érezheti, hogy minden az övé, boldog és nyugodt” – véli S. Tóth Márta.

Iskolánk 2023-2024-es tanévében, az V.B. osztályos tanulóival, részünk volt az érzelmek hullámvasútján száguldozni. Több mosolygós, vidám, mókás napokban is volt részünk, amelyek mindig nagy örömmel töltötték el. Éppen ezért azt terveztem, hogy egy különleges napot szervezek az osztályommal. Minek örvendhet a legjobban minden gyermek? Ünneplésre esett a választásom, főleg, hogy többen a születésnapjukat az iskolában is meg szeretnék volna ünnepelni.

Figyelembe kellett vennem, hogy többen az osztályból nehéz anyagi helyzetben vannak, viszont pont olyan joguk van boldogan ünnepelni, mint a többieknek. Megtárgyaltam az osztállyal és nagy lelkesedéssel fogadták a javaslatomat, valamint „-Akkor nem hozunk táskát!” kiáltással már tervezgették a jövődöbéli szülinapi bulit.

Természetesen a célok között a pozitív érzelmi ráhangolódás mellett az empátia és a társas kapcsolatok fejlesztése az érzelmi állapotok kifejezésének gyakorlása a kommunikáció fejlesztése valamint a vidám, bohókás légkör megteremtése is szerepet kapott.

Már nagyon várták a gyerekek, velem együtt ezt a különleges ünnepnapot, annak ellenére, hogy számos tevékenység előzte meg e jeles napot, mint például a Gyereknapi, ami szintén boldogan telt el, de „ez a nap MÁS, mint a többi”.

Eljött a várva várt születésnap ünnep, június 4-én. A gyerekek szépen feldíszítették az osztályt, megterítették az asztalokat. Várakozással, lelkesedéssel teli pillanatokat éltünk át.

Nem volt hiány zenében, táncban, mókában, kacagásban, társasjátékozásban egyszóval szórakozásban. Boldogan énekeltük Halász Judittól a Boldog Születésnapot! , és az Alma együttestől a Ma van a Szülinapom! című dalokat. Nem hiányoztak a lufik és a torta sem.

Nagyon jó hangulatban teltek a percek, órák, igazi csapatépítő nap volt.

Először ünnepeltük a Mindenki Szülinapját az osztályból és reméljük, hogy nem utoljára!

Mindenki élményekkel telve tért haza. Szép volt V.B.! Köszönöm szépen!

Ui. Annyira jól sikerült, hogy június 13-án, kiruccantunk fagyizni és sütízni az osztállyal, tovább ünnepelni, folytatni a szülinapozást mert természetesen valakinek ekkor volt igazából a szülinapja! Ez a *más nap* is felejthetetlen volt!

“Exploratorii în natură”

Concurs școlar adresat elevilor cu CES

Profesor psihopedagog Comes Veronica

“Există un singur obiect de studiu pentru educație, și acela este viața, în toate manifestările sale”.

(Alfred North Whitehead)

Științele au constituit dintotdeauna o modalitate prin care omul a încercat să înțeleagă realitatea lumii înconjurătoare. Dintre noile tipuri de educație, educația pentru mediu ia o tot mai mare amploare în contextul schimbărilor climatice care se produc și care ne afectează viața prin efectele lor.

În paralel cu achiziționarea cunoștințelor, experimentând și observând impactul pe care îl poate avea omul asupra mediului înconjurător, elevul va adopta unele atitudini și comportamente adecvate legate de propria sănătate și a celor din jur, de protecție a naturii ca mediu de viață pentru om. Astfel, elevii trebuie formați astfel încât, odată ajunși la maturitate, să aibă o atitudine de protector al naturii și nu doar de exploatator al acesteia.

Concursul școlar “**Exploratorii în natură**” a fost conceput pentru elevii cu CES de nivel gimnazial și a urmărit înțelegerea de către copii a propriului loc în natură prin stimularea și dezvoltarea disponibilităților lor psihoindividuale, prin intermediul investigării, explorării lumii înconjurătoare și a relațiilor observabile dintre viețuitoare și mediul lor de viață.

Concursul școlar județean “**Exploratorii în natură**”, a fost organizat de CSEI NR. 1 Târgu Mureș și a avut loc în *Săptămâna Verde* (6 martie 2024). Ajuns la cea de a III-a ediție, concursul s-a adresat elevilor cu CES din învățământul special și special integrat, de nivel gimnazial, din cadrul centrelor școlare pentru educație incluzivă din județul Mureș (CSEI Nr.1, CSEI Nr.2 Târgu Mureș, CSEI Nr.3 SAM Reghin) și elevilor cu CES din ciclul gimnazial integrați în învățământul de masă din județul Mureș.

Scopurile acestui concurs școlar au fost: stimularea interesului elevilor de a cunoaște, investiga și înțelege mediul natural, creșterea stimei de sine prin valorificarea potențialului existent și promovarea interacțiunii sociale.

Prin pregătirea elevilor și participarea lor la acest concurs școlar s-a urmărit dezvoltarea unor competențe precum: promovarea potențialului fiecărui copil cu dizabilități, dezvoltarea sentimentului de reușită și creșterea motivației privind învățarea.

Concursul a fost alcătuit din două secțiuni și s-a desfășurat sub formă de competiție între echipe formate din 3 elevi.

Secțiunea I - Diversitatea lumii vii s-a adresat elevilor cu dizabilități intelectuale grave/severe și/sau asociate și a fost alcătuită din 4 probe: „Sunete din natură”, „Anotimpurile”, „O lume mai curată”, „Cutia magică”.

Elevii au asociat sunetele emise de diverse animale cu imaginile corespunzătoare animalelor, au asociat elemente specifice fiecărui anotimp cu anotimpul corespunzător, au asamblat puzzle-uri cu recipiente pentru colectarea selectivă a deșeurilor, au selectat diverse deșeuri (hârtie, metal, plastic, sticlă) și au identificat tactil diverse elemente.

Secțiunea II - Curiozități din natură s-a adresat elevilor cu dizabilități intelectuale ușoare și moderate și a fost alcătuită din 4 probe: „Curiozități din lumea animalelor”, „Cunoaștem plantele”, „Călătorim prin Europa”, „Protejarea mediului”.

Elevii au răspuns la întrebări referitoare la viața animalelor, au asociat plante și părți componente ale plantelor cu denumirile corespunzătoare, au identificat pe hartă diverse țări din Europa, capitalele și drapelele fiecărei țări; au identificat și denumit animale care trăiesc în România; au argumentat importanța pădurilor pentru viața oamenilor și a animalelor.

Concursul „**Exploratorii în natură**” a oferit un cadru nonformal de învățare pentru elevii cu CES, complementar învățării promovate în cadrul disciplinelor școlare explorarea mediului înconjurător, biologie și geografie.

Învățarea promovată la disciplinele biologie și geografie în cazul elevilor cu dizabilități intelectuale ușoare și moderate urmărește raportarea elevului la mediul de viață cu mijloacele și metodele specifice adaptate vârstei acestuia și stimularea interesului elevilor de a investiga și cunoaște importanța protecției mediului ambiant pentru o viață sănătoasă și echilibrată.

De asemenea, pentru elevii cu dizabilități intelectuale grave/severe și/sau asociate învățarea promovată la disciplina explorarea mediului înconjurător urmărește înțelegerea lumii înconjurătoare, observarea și explorarea acesteia și oferă copiilor posibilitatea de a percepe și a se percepe pe sine, de a se pregăti pentru viitor, de a-și dezvolta curiozitatea și interesul către anumite aspecte ale acesteia.

Dorința de cunoaștere specifică vârstei trebuie orientată stimulându-i pe copii să-și pună mereu întrebări referitoare la lumea înconjurătoare și dirijată prin activități de investigare și explorare care să le faciliteze descoperirea mediului de viață apropiat.

Acest concurs a oferit un cadru nonformal în care elevii cu dizabilități și-au putut demonstra cunoștințele, abilitățile și atitudinile despre natură și mediul înconjurător dobândite prin învățare, în conformitate cu capacitatea de înțelegere specifică vârstei și deficienței.

Echipa organizatoare a concursului *“Exploratorii în natură”* își propune și alte ediții cu probe interesante și atrăgătoare pentru elevii cu CES, la care aceștia să participe cu interes și curiozitate în calitate de exploratori ai naturii.

Ritmuri speciale - îmlinirea unui vis de copil

Prof. psihopedagog Mureșan Veronica

Prof. psihopedagog Filote Carmen

Formarea grupului **Ritmuri speciale** a luat naștere din dorința de a include în activitățile artistice acei copii care adesea rămân fără **rol**, fără a fi implicați în activități vizibile, datorită dizabilităților intelectuale și asociate severe, ceea ce duce adesea la excluderea lor.

Să învețe un rol, să memoreze o poezie, anumiți pași de dans și orice altceva ce ar putea să-i facă interesanți pe o scenă, să atragă atenția și admirația, este aproape imposibil. Și, totuși se pot găsi soluții pentru ai pune în valoare și în același timp să le dezvolte anumite abilități și creșterea încrederii în sine.

Participarea la grupuri muzicale sau la sesiuni de percuție colectivă ajută copiii să învețe să colaboreze și să comunice cu ceilalți. Prin practicarea muzicii în grup copiii deprind capacitatea de a asculta, de a se autocontrola în vederea interpretării la semnal și a sincronizării cu grupul, contribuind la educarea disciplinei.

Copiii au învățat să urmeze ritmul melodiei prezentate în cadrul spectacolului, prin imitație, încurajându-i să reproducă mișcările care au generat sunete armonios înșirate pe portativ.

În cadrul acestui moment artistic, prezentat la Festivalul Național de Talente Artistice „Desopăr frumosul din mine”, ediția a VIII-a, desfășurat în data de 24 mai 2024, pe scena Ansamblului Profesionist „Mureșul” din Târgu Mureș, s-au folosit bețe muzicale, clopoței muzicali și tobe.

Manipularea acestor instrumente necesită coordonare ochi-mână, abilități motorii grosiere și fine, presupunând mișcări precise ale mâinilor, contribuind la îmbunătățirea controlului motor, a dexterității. De asemenea, necesită concentrare, ceea ce ajută la creșterea capacității de atenție a copiilor. Aceștia învață că, prin agitarea clopoțelilor produc sunet, dezvoltând astfel înțelegerea relației cauză-efect.

Lovirea tobelor, a bețelor și agitarea clopoțelilor stimulează simțul auditiv și simțul ritmic.

Tobele, în general instrumentele de percuție, le oferă copiilor o modalitate de a-și elibera tensiunea și de a se relaxa; fiind bine cunoscut faptul că muzica permite exprimarea unei game variate de emoții (frică, furie, bucurie, melancolie, dor), atingând toate aspectele fundamentale ale sensibilității umane, depășind rolul său de divertisment pentru a prelua rolul terapeutic.

Momentul prezentat a fost de succes datorită bucuriei și entuziasmului pe care le-au transmis copiii, celor aflați în public.

A fost o experiență deosebit de plăcută, care merită a fi luată în considerare și inclusă în activitățile zilnice ale copiilor putând aduce numeroase beneficii, oferindu-le oportunități valoroase de învățare și dezvoltare prin joc și muzică.

Aceste instrumente nu sunt doar distractive și captivante, dar contribuie și la dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a copiilor.

Pe scenă alături de noi, coordonatorii, ne-au sprijinit și ne-au susținut părinții unora dintre copii, acei eroi copleșiți de griji și poveri, care țin mereu flacăra aprinsă și nădejdea în progresul copilului.

Toate acestea nu s-ar fi putut materializa fără implicarea principalului coordonator, prof. Țambrea Mihela, pionul principal, magicianul acestui moment special, în fața căreia ne înclinăm cu recunoștință și așteptări privind realizarea altor momente de magie și bucurie.

Reducerea distorsiunilor cognitive folosind mijloace și procedee din domeniul artelor teatrale

Prof. educator Adi Dana-Mihaela

O gândire eronată poate să ducă la scăderea calității vieții de zi cu zi. Cu cât frecvența și intensitatea distorsiunilor cognitive este mai mare, cu atât șansele de dezvoltare a unor afecțiuni psihice crește. Beck a sugerat că un element comun al pacienților cu depresie sau anxietate este aprecierea negativă a propriei persoane, a lumii sau a mediului înconjurător și a viitorului (Beck, 1967). El susține că această caracteristică se aplică tuturor tulburărilor emoționale (Beck & Clark, 2010). Conform modelului cognitiv propus de Beck(1967; 1970) învățarea unor moduri de a gândi despre stimulii interiori și exteriori, bazate pe credințe și scheme disfuncționale, duce la formarea distorsiunilor cognitive care mențin tulburările și disconfortul emoțional.

Scopul articolului de față este acela de a prezenta importanța combinării și utilizării mijloacelor și procedeele didactice cu elemente din domeniul artelor teatrale ca modalitate de reducere a schemelor cognitive maladaptative la copiii cu CES.

Este bine cunoscut faptul că persoanele cu CES întâmpină numeroase probleme de adaptare atât în viața cotidiană cât și în cea profesională. Majoritatea acestor dificultăți provin din modul în care aceștia interpretează și percep interacțiunile cu alte persoane și factorii din mediul înconjurător. Având în vedere imposibilitatea de a expune elevii la toate situațiile concrete din viața cotidiană și profesională pentru a reduce schemele maladaptative și percepția eronată asupra realității consider că simularea acestora folosind unele tehnici din domeniul artelor teatrale este o soluție optimă și la îndemâna tuturor.

În cele ce urmează o să prezint două exerciții care au la bază elemente din domeniul artelor teatrale și le consider ca având un impact major în reducerea distorsiunilor cognitive.

1. JOCUL DE ROL

Jocul de rol este o metodă de învățare activă, bazată pe explorarea experienței participanților, oferindu-le un scenariu în care fiecare persoană are un anumit rol de jucat. Elementul principal al acesteia este discuția și învățarea mai mult din propria noastră experiență și din a celorlalți.

Este foarte important ca fiecare membru al clasei/grupului să fie inclus în acest exercitiu și să fie clar explicată importanța fiecărui personaj.

Acest joc, pe cât de simplu pe atât de complex, dacă este realizat corespunzător și în mod sistematic este foarte eficient pentru schimbarea schemelor maladaptative din diferite contexte și situații limită.

Un alt avantaj major al acestui joc îl reprezintă recunoașterea, interpretarea și acceptarea emoțiilor, stărilor și sentimentelor atât la nivel personal cât și a celorlalte persoane.

2. SCENETELE

Spre deosebire de jocul de rol, unde nu avem de urmat un script și totul e mai spontan, în cazul scenetelor este de preferat să avem un text suport care tratează anumite situații pe care dorim să le explorăm. O altă deosebire fundamentală constă în faptul că, dacă jocul de rol are o durată scurtă de desfășurare (pe parcursul unei ore) sceneta este un exercițiu longitudinal. Acest exercițiu este indicat a se realiza după ce jocul de rol este înțeles și pe cât posibil stăpânit. Pentru ca acest exercițiu să aibă un impact cât mai mare asupra participanților este de preferat ca produsul final să fie prezentat.

Pe lângă dimensiunile sociale și relaționale acest exercițiu are implicații în stimularea cognitivă, dezvoltarea atenției și creșterea coeficientului de autoeficacitate.

Este esențial ca premurgător acestor exerciții să se realizeze o serie de jocuri/activități simple care să îi pregătească pe participanți atât la nivel psihologic cât și fizic (Cine/ce sunt eu?, Mimă, Telefonul fără fir, La perete stop, Pălăriile vorbitoare etc.)

S-a demonstrat că teatrul reprezintă una dintre cele mai bune modalități de a dobândi cunoștințe și, în același timp, de a aborda problemele cu care se confruntă societatea noastră prin dezvoltarea personalității elevilor, contribuind astfel la scăderea numărului celor cu abandon școlar sau cu absențe la școală. Învățarea este mai eficientă atunci când apare „în afara propriilor zone de confort percepute”.

Astfel, teatrul s-a dovedit a fi una dintre cele mai eficiente metode de învățare experiențială. Nevoia de a acționa este amestecarea mesajului antropologic al omului cu partea histrionică cu care s-a născut ființa umană. Este o manifestare a ego-ului universal care duce la dezvoltarea inteligenței emoționale a elevului.

Lumea magică a dansului

Prof. psihopedagog LUCA Mihaela Dana

Dansul este un mijloc artistic de exprimare a unui mesaj printr-o succesiune de mișcări ritmice, variate și expresive ale corpului, executate în ritmul muzicii, având caracter religios, de artă, de divertisment sau terapeutic.

Istoric

Originile dansului coincid cu începuturile comunităților omenești, având funcții ritualice (mistice, războinice), de invocare a forțelor divine, pentru reușita la vânătoare, confruntări tribale etc. La unele popoare, caracterul ritual s-a păstrat, decantat și abstractizat, până în zilele noastre.

În Grecia antică, dansul făcea parte din disciplinele fundamentale ale educației, considerat eficient pentru sădirea, menținerea și întărirea sentimentelor de solidaritate socială. În acest scop, se practicau dansuri războinice (pirice), pacifice (emelii), de cules al viilor (epilenice) etc.

În Roma antică, exista dansul ritual saltatio, cu funcții invocatoare, dar acesta a degenerat odată cu decăderea Imperiului Roman.

În Evul Mediu, în ciuda tendinței clerului de a menține funcția religioasă a dansului, influențele laice au devenit din ce în ce mai puternice, accentuându-se în sec. al XIII-lea, când în practica socială s-au dezvoltat diverse genuri de dans (denumite chorea, charola, carole, danse, estampie, ductia, pastourelle ș.a.), ca o expresie simplă și puternică a dragostei de viață a poporului.

Renașterea a adâncit acest proces. Pașii simpli din dansurile vechi s-au dezvoltat, au combinat gesturile și mișcările, s-au individualizat. Au apărut forme noi și s-au creat succesiuni tipice, în care un dans lent, binar, era urmat de altul rapid, ternar. În felul acesta a luat naștere suita, care consta din patru părți fixe: allemanda, couranta, sarabanda și giga. În vremea lui Johann Sebastian Bach, suita se executa independent și juca un rol important în dezvoltarea muzicii instrumentale. Pe lângă cele patru dansuri de bază, au început să fie incluse și altele – bouree, gavota, musette, polacca, menuetul (foarte important, devenind parte constitutivă a simfoniei), ciacona, passacaglia (variațiuni pe o temă ostinato, cu rol determinant în unele forme muzicale

Spre sfârșitul sec. al XVIII-lea, din Viena s-a răspândit valsul, un dans derivat din Ländler. În aceeași perioadă, au început să se impună și dansuri ale altor popoare, ca mazurca, polca, boleroul, jota, fandango, ceardașul ș.a. care au pătruns în toate mediile sociale, având rol de seamă în constituirea și afirmarea școlilor naționale.

La hotarul dintre sec. XIX și XX, s-au răspândit dansuri de origine americană, precum tango, samba, habanera, charlestonul, foxtrotul etc., care poartă amprenta muzicii de jazz, influențând creația unor compozitori moderni.

Universalitatea/istoria dansului

Încă de la începuturile omenirii dansul a vorbit prin mișcare, despre naștere, moarte, anotimpuri și renașterea naturii, despre copii, adolescenți, căsătorie, plecarea la vânătoare, război sau victorii tribale.

Se folosea dansul pentru invocarea spiritelor sau venerarea zeilor, pentru prosperitate, ploaie, rodnicia pământului, alungarea relelor sau curtea partenerului.

Era ceremonial, ritual, erotic și exprima sentimente de bucurie, tristețe sau dragoste, iar dovezi sunt picturi vechi de nouă milenii găsite în adăposturile de piatră din India sau sudul Asiei sau în morminte vechi de peste cinci mii de ani din Egipt.

Muzica și dansul s-au născut și au evoluat împreună și, în timp, dansul a căpătat semnificații diferite și s-a diversificat odată cu societatea, cu normele sociale, culturale sau estetice.

Dansurile folclorice și-au rafinat impetuozitatea prin mișcări elaborate și, prin secolul XVI, s-au născut **dansurile de salon**, care arătau manierele și eleganța dansatorilor de la curțile nobililor.

Renașterea italiană a creat **baletul**, adăugând mișcărilor funcționale ale dansului tehnici de mare viruozitate, dar și poezie, dramă, costume și muzică special create.

Din Franța baletul a trecut în Rusia și s-au născut mari școli și companii de balet și, după Opera din Paris, au atins gloria și teatrele de Operă din Sankt Petersburg și Moscova.

Dansurile aristocrației, **menuetul** și **polka**, au devenit populare și printre oamenii de rând, dar niciunul n-a ajuns mai popular decât **valsul**, dansat pentru prima dată la curțile austriece în secolul al XVII-lea.

Prin anii 1840 a venit în America, din Irlanda, **The Clag dance**, dansat cu pantofi făcuți din lemn, devenit **The Tap dance** când pantofilor li s-a aplicat o porțiune de metal pentru menținerea ritmului. Apoi dansatorii Bill Bojangles Robinson, Fred Astaire, Arthur Duncan sau Tommy Tune au făcut din acest nou dans o adevărată artă, **Step dance**, cu ritm mai complicat și mișcări mai ample.

Pe la începutul secolului XX au venit în Europa și Statele Unite **tangoul** și **maxixe**, născute în cartierele sărace de imigranți din Buenos Aires și Montevideo. Tangoul se dansase pe străzi, în spelunci și bordouri, dar la Paris a intrat direct în saloanele de dans și, ceva mai târziu, a fost introdus și în dansul sportive, apoi s-a reîntors în Argentina, dar cu o aura de eveniment monden. Iar maxixe, care s-a dezvoltat din dansurile afro-braziliene, în special din lundu, și din polka europeană, a cucerit și el saloanele de dans în aceeași epocă.

Din America Latină au venit și **rumba, salsa, mambo, merengue, bossa nova** sau **cha-cha-cha**, dar și ritmurile și mișcările africane și au apărut astfel noile stiluri **swing, jitterbug, twist, boogie** și mai târziu **disco**, care aveau un mod extrem de liber de a improviza mișcările, multe dintre aceste stiluri muzicale, și de dans, fiind create unul pentru celălalt și evoluând împreună.

Inovația în privința stilurilor de dans a fost explozivă, mișcarea devenind din ce în ce mai liberă, Loie Fuller, Isadora Duncan, Mary Wigman sau Ruth St. Denis fiind promotorii așa numitului **dans modern. Postmodernismul** a virat dansul către simplitate și frumusețea corpului uman, mișcările au devenit mult mai puțin sofisticate și, pe scenă, s-a renunțat la costume.

Anii '50 au adus **rock-n-roll-ul**, devenit rapid stare de spirit și stil de viață. Rege a fost Elvis Presley, un băiat sărac și timid, care atunci când a urcat pe scenă și a început să cânte și să-și miște corpul într-un stil extrem de energic, a provocat imediat țipete de uimire și admirație.

Bharatanatyam, cel mai vechi dans tradițional indian, este dansul național al Indiei. Este dansul unui singur dansator, iar mișcările expresive și senzuale par a fi inspirate de sculpturile din temple.

Dansurile **cham** sunt menținute în viață de locuitorii din Bhutan, India și China și sunt extrem de spectaculoase prin costumele colorate și muzica interpretată de călugări cu instrumente tradiționale.

Derviş-ul rotitor al turcilor, este de fapt un ritual spiritual cu o vechime de șapte secole. Dansatorii îmbrăcați în ample costume albe, centură neagră și o căciulă înaltă din blană de cămilă, toate simboluri ale morții, se învârt într-un ritm frenetic cu scopul de a atinge extazul spiritual.

Dabkeh-ul libanez începe cu mișcări simple, reținute, sacadate și se dezvoltă în mișcări tot mai ample și pe măsură ce crește, da o impresie de vitalitate nestăpânită.

Sirtaki este dansat de greci ținându-se de umeri, în linie sau în cerc, cu sărituri și aplecări în ritm din ce în ce mai alert.

Céilidh este dansat de galezi și scoțieni.

Czardas este dansul tradițional din Ungaria, **Flamenco** reprezintă chiar spiritul Spaniei, iar **Tarantella** se dansează pe ritm de tamburine în Italia

Dansurile irlandeze dansate în grup sunt alerte, fiind inspirate din tradiția celților, atât vestimentar, cât și artistic.

Hora se dansează în toate țările din Balcani, iar **Polka**, originară din Boemia, este răspândită în toate țările din centrul și nordul Europei și a fost dusă de emigranți și pe cele două continente americane.

Românii au **călușul, hora, sârbă, învârtita, brâul** și multe alte zeci de dansuri specifice fiecărei zone, dansate individual sau în grup, și păstrate împreună cu muzica populară și obiceiurile de odinioară.

Dansul, a fost numit de cei cu har, *muzica mișcării, poezia piciorului, limbajul ascuns al sufletului, un poem în care fiecare mișcare este un cuvânt, puțina nebunie care ne face tuturor mult bine.*

Anii '70 au adus **break-dance**-ul, denumit inițial **B-boying** sau **breaking**, un stil de dans de stradă, format și dezvoltat ca parte a culturii tinerilor afro-americani și portoricani din New York.

Conceptul de dans contemporan poate fi văzut din două direcții, conform cu definirea termenului „contemporan”. Astfel, acesta poate să însumeze toate tipurile actuale de dans, specifice timpurilor în care trăim, precum hip hop, tehno, dansurile clasice, dansurile de salon.

Opus stilului tradițional precum baletul, dansul contemporan nu este asociat cu anumite tehnici, dar cu o filozofie specifică. Practicanții explorează energia naturală și emoțiile propriului trup pentru a da naștere unor mișcări adesea foarte personale.

Beneficiile dansului

Dansul reprezintă o descărcare prin ritm și mișcare a sentimentelor și trăirilor, prin dans exprimăm bucuria, tristețea, iubirea sau dorința. Prin dans socializăm și comunicăm, indiferent de limba vorbită sau din cultura din care venim. Dansul formează și întărește spiritul de echipă sau de competiție.

Pe lângă beneficiile asupra spiritului, multe dansuri au un efect pozitiv și comportamentului și asupra trupului nostru, menținându-l în formă. Și ajuta nu doar dansul, ci și muzica care îl însoțește întotdeauna. Pe copii, dansul îi ajută să crească fizic, le întărește musculatura și le îmbunătățește postura și flexibilitatea.

Emoțional, dansul poate fi un remediu împotriva timidității, depresiei, tulburărilor de comportament, iar sub aspect intelectual s-a dovedit că mișcarea ajută pe cei cu deficiențe legate de procesul de învățare, pentru ca mintea și trupul sunt un întreg.

Lista tulburărilor abordate și tratate de către terapeuți prin dans sunt: autism, dizabilități de învățare, debilitate mintală, probleme legate de auz și văz, handicapuri fizice, tulburări asociate procesului de îmbătrânire, tulburări de alimentație, depresie, anxietate, Parkinson, cancer. Ca stiluri de dans sunt abordate cele orientale, flamenco, tango, vals, dans modern, foxtrot, twist, samba, salsa, rumba și altele.

Drama copilului din școlile speciale, problemele acestuia de adaptare, de relaționare, conflictele lui interioare, neputința de a-și depăși condiția, condiție generată în special de mediul de proveniență, mediul de trai și „legile sălbatice” la care este supus să le îndure prin sărăcia socială, morală și spirituală...

În decursul timpului, pregătindu-i și urmărindu-i, am văzut în ei pasiunea, entuziasmul, bucuria, emoțiile și satisfacția muncii și implicării lor, ambiția și curajul de a fi ei înșiși și astfel am realizat că aceasta e menirea mea în școala aceasta: să descopăr frumosul din ei, să le aduc bucuria, încrederea și zâmbetul pe buze prin cea mai frumoasă și expresivă artă.

„A dansa înseamnă a te extinde, a ieși în afara ta. Mai mareț, mai frumos, mai puternic...
Aceasta este forța dansului, gloria sa și o poți stăpâni.” - Agnes de Mille

Schimbarea începe cu tine! Implică-te!

Prof. educator HALLAI Anca-Maria

Prof. educator SEBESI Iulia

„Violența este una dintre expresiile suferinței interioare”

- Cătălin Manea -

În ultima perioadă, actele de violență, atât fizică cât și verbală, sunt din ce în ce mai prezente în mediul școlar. Manifestările agresive, atât verbal, cât și fizic, fac parte din modul lor de viață și de exprimare, răspunsurile impulsive fiind considerate drept o soluție pentru orice situație frustrantă sau necunoscută întâlnită în viața cotidiană.

Una din principalele cauze ale unui astfel de comportament cu elemente neadecvate și distructive din punct de vedere social este proveniența tinerilor dintr-un mediu defavorizant. Un alt factor stimulant este accesul nelimitat la conținuturi online neadecvate vârstei biologice și psihice.

Astfel, copiii și tinerii sunt supuși în permanență unor modele cu impact negativ asupra dezvoltării personalității lor, pe care le percep drept normalitate și le integrază în viața de zi cu zi. De asemenea, un impact puternic îl are și consumul de substanțe halucinogene și alcool, precum și influența negativă a unor membri din anturaj, care îi împing pe minori spre comiterea unor fapte antisociale.

Proiectul „Schimbarea începe cu tine! Implică-te!”, din cadrul programului de prevenire a violenței și infracțiunilor în mediul școlar „Împreună prindem curaj”, a avut drept scop prevenirea și reducerea violenței și a infracțiunilor în mediu școlar. Acesta s-a desfășurat pe o perioadă de 6 luni, din ianuarie până în iunie 2024.

În proiect au fost implicați atât elevi și cadre didactice ai Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1, din Târgu Mureș, respectiv părinți/tutori, cât și instituții ale statului responsabile de prevenirea și combaterea violenței și infracțiunilor din mediul școlar.

Pe parcursul desfășurării proiectului „Schimbarea începe cu tine! Implică-te!”, elevii, alături de cadrele didactice implicate, au avut ocazia să participe la diferite activități de combatere și prevenire a violenței, organizate împreună cu asociațiile și instituțiile partenere.

În luna ianuarie a avut loc prima întâlnire din cadrul proiectului, întâlnire în cadrul căreia au fost expuse noțiuni generale de conștientizare a formelor de violență în școli și au fost prezentate activitățile din cadrul proiectului.

A doua activitate a avut loc în luna februarie și s-a desfășurat în parteneriat cu Gruparea de Jandarmi Mobilă „Regele Ferdinand I”, din Târgu Mureș, susținători ai non-violenței în școli.

În cadrul acestei activități, elevii au avut ocazia să interacționeze direct cu jandarmii, de la care au primit sfaturi despre cum să evite conflictele și să rămână în siguranță atât în mediul școlar, cât și pe stradă.

Tot în cadrul acestei activități, elevii au participat la ateliere de prezentare tehnică și au asistat la o demonstrație a jandarmilor din gruparea canină alături de colegii lor patrupezi.

În luna martie s-a desfășurat cea de-a treia activitate, în colaborare cu Asociația „Salvați Copiii”, întâlnire care a avut loc în instituția noastră.

În cadrul acestei activități au fost implicați atât elevii, cât și părinții/tutorii acestora.

Reprezentanții Asociației „Salvați Copiii”, împreună cu elevii și părinții/tutorii, au dezbătut cauzele, efectele, consecințele și metodele de prevenire ale bullyingului și violenței școlare.

Scopul acestei întâlniri a fost acela de a îmbunătăți relațiile dintre personalul școlii, familie și elevi.

A patra activitate a avut loc în luna aprilie și s-a desfășurat la sediul Asociației TEATRU 3G.

Elevii au avut parte de o activitate distractivă, cu jocuri de improvizație, prin intermediul căreia și-au însușit o serie de bune practici pentru gestionarea emoțiilor negative și adoptarea unui comportament adecvat în diverse situații sociale.

Scopul acestei activități a fost identificarea, interpretarea, exprimarea și autocontrolul emoțiilor, a stărilor și a sentimentelor față de sine, ceilalți și față de situația critică.

În luna mai a avut loc a cincea întâlnire din cadrul proiectului. Aceasta s-a desfășurat la Penitenciarul Târgu Mureș, cu sprijinul reprezentanților Poliției Române.

În cadrul acestei activități, elevii școlii noastre au avut parte de o întâlnire deosebită, cu tineri ce ispășesc pedepse private de libertate. Discuțiile despre violență și droguri, despre consecințele delincvenței juvenile și puterea de influență a anturajului au constituit adevărate lecții de viață pentru elevii noștri.

Ultima întâlnire din cadrul proiectului „Schimbarea începe cu tine! Implică-te!” a avut loc la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 1. La această întâlnire au participat elevi, cadrele didactice și reprezentanții asociațiilor și instituțiilor implicate în proiect.

Scopul acestei întâlniri finale a fost acela de a discuta despre experiența avută pe parcursul proiectului și de a oferi un feedback în urma activităților desfășurate.

În urma participării la activitățile din cadrul proiectului „Schimbarea începe cu tine! Implică-te!”, elevii școlii noastre au învățat să aibă curaj să facă față provocărilor, să spună NU la momentul potrivit și să ceară ajutor atunci când au nevoie.

Ritmuri africane

prof. SZABÓ Szidónia

Definiția muzicii: Muzica este „arta de a exprima sentimente și idei cu ajutorul sunetelor combinate într-o manieră specifică”, dar și „știință a sunetelor considerate sub raportul melodiei, al ritmului și al armoniei”.

Astfel, se poate deduce faptul că muzica este combinația perfectă, o îmbinare armonioasă între artă și știință.

- „Muzica nu e în note, e în tăcerea dintre ele.” – Wolfgang Amadeus Mozart – compozitor.
- „Când cuvintele sunt de prisos, muzica vorbește.” – William Shakespeare – scriitor.
- „Muzica e o revelație mai înaltă decât toată înțelepciunea și filosofia la un loc.” – Ludwig van Beethoven – compozitor.
- „Ritmul și muzica își găsesc calea către locurile secrete din sufletele noastre.” – Platon – filosof.
- „Să greșești o notă – nu e grav. Dar să cânti fără pasiune este inacceptabil.” – Ludwig van Beethoven – compozitor.
- „Să oprești muzica ar fi la fel de neconceput ca oprirea timpului în loc.” – Aaron Copland – compozitor.
- „Muzica e literatura inimii. Și începe acolo unde discursul se oprește.” – Alphonse de Lamartine – fost ministru al afacerilor externe din Franța.
- „Muzica este graiul în care se oglindesc fără putință de prefăcătorie, însușirile sufletești ale omului.” - George Enescu – compozitor.

Ritmul este rezultatul accentuării regulate și selective a unor sunete dintr-o serie, o armonie între părțile unui întreg, care rezultă din căderea regulată a accentului pe anumite silabe într-un vers sau într-o frază muzicală. Ritmul reprezintă o diviziune calitativă a timpului, unul dintre elementele fundamentale ale muzicii, constituit din succesiunea organizată a duratei sunetelor. Factorii săi de bază sunt periodicitatea accentelor (metrul) și corelația dintre diferite valori (durate) ale sunetelor. Ritmul este un purtător al expresiei muzicale, formulele ritmice putând avea o infinită varietate. Ritmurile de bază 2/4 și 3/4 pot fi modificate, combinate și multiplicare pentru a se crea ritmuri mai complexe.

Ritmurile reprezintă însăși țesătura vieții și întruchipează interdependența oamenilor în relațiile umane. Bătăile încrucișate pot simboliza momentele provocatoare sau stresul emoțional: jucându-le în timp ce sunt complet bazate pe bătăile principale, ce pregătește omul pentru menținerea scopului vieții, în timp ce se ocupă de provocările vieții. Sunetul a trei bătăi împotriva a două este experimentat în viața de zi cu zi și ajută la dezvoltarea „unei atitudini bidimensionale față de ritm”.

Ce este ritmul African?

Muzica africană este o muzică extrem de ritmată. Constă din modele ritmice complexe, care implică adesea un ritm jucat împotriva altui pentru a crea un *poliritm*. Cel mai frecvent poliritm cântă trei ritmuri peste două, ca un triplet cântat împotriva notelor drepte. Dincolo de natura ritmică a muzicii, muzica africană diferă de muzica occidentală prin faptul că diferitele părți ale muzicii nu se combină neapărat într-un mod armonios. Muzicienii africani își propun să exprime viața, în toate aspectele sale, prin intermediul sunetului. Fiecare instrument poate reprezenta un aspect particular al vieții sau un caracter diferit; linia directă a fiecărui instrument/parte contează mai mult decât modul în care se potrivesc diferitele instrumente și părți.

Muzica africană nu are o tradiție scrisă; există puțină sau deloc muzică scrisă de studiat sau analizat. Acest lucru face aproape imposibil de notat muzica - în special melodiile și armoniile - folosind modelul occidental. Există diferențe subtile de ton și intonație, care nu se traduc cu ușurință în notație occidentală. Muzica africană aderă cel mai strâns la scalele tetratonice occidentale (patru note), pentatonice (cinci note), hexatonice (șase note) și heptatonice (șapte note). Armonizarea melodiei se realizează cântând în treimi, pătrimi sau cincimi paralele.

O altă formă distinctivă a muzicii africane este natura apelului și a răspunsului: o voce sau un instrument cântă o frază melodică scurtă, iar acea frază este repetată de o altă voce sau instrument. Natura apelului și a răspunsului se extinde la ritm, unde un tambur va juca un model ritmic, ecou de un alt tambur care joacă același tipar.

Muzica africană este, de asemenea, foarte improvizată. Un tipar ritmic de bază este de obicei jucat, tobașii improvizând apoi noi modele peste modelele statice originale. De-a lungul Africii occidentale și centrale jocul copiilor include jocuri care dezvoltă un sentiment pentru ritmuri multiple.

Deoarece muzica africană nu este separată de contextul său social și cultural, este o greșală pentru occidentali să asculte muzică africană în același mod în care ar asculta muzică occidentală (europeană). Muzica africană se bazează în mare măsură pe ritmuri optimiste, care se găsesc pe tot continentul, deși unele stiluri nu folosesc prea mult tamburul, iar grupurile nomade, cum ar fi Maasai nu folosesc în mod tradițional tobe. În altă parte tamburul este semnul vieții: bătăile sale sunt bătăile inimii comunității.

1 Iunie - Gânduri pentru toți copiii

Prof. psihopedagog Melania Hărșan

În fiecare an, în prima zi de vară, se celebrează Ziua Internațională a Copilului, un prilej de a sărbători cea mai frumoasă perioadă din viața unui om. Este o ocazie minunată de a aduce un mic zâmbet pe chipul copiilor și, de ce nu, pe chipul celor care au luat parte la cea de-a doua ediție a evenimentului „*1 Iunie - Gânduri pentru toți copiii*”, care s-a desfășurat în parcul central al orașului Iernut.

Pentru câteva ore, copiii au fost purtați într-o lume a jocului, participând la spectacole de teatru și magie, ateliere de creație interactive, pictură pe față și multe alte activități menite să contribuie la dezvoltarea abilităților lor sociale și a creativității. Atmosfera a fost una de sărbătoare, plină de râsete și voie bună, fiecare colțișor al parcului fiind animat de veselie și energie pozitivă.

Organizatorii evenimentului, cu o atenție deosebită la detalii și o abordare creativă, au reușit să creeze un mediu în care copiii să se simtă speciali și apreciați. Fiecare activitate a fost concepută pentru a stimula imaginația și a încuraja copiii să se exprime liber, să-și dezvolte talentele și să descopere noi pasiuni. Părinții, cadrele didactice și toți cei prezenți au fost impresionați de entuziasmul și bucuria micuților, sperând ca aceste momente să rămână întipărite în memoria lor pentru mult timp. Sperăm că entuziasmul cadrelor didactice și bucuria copiilor să dăinuiască și să deschidă noi orizonturi spre o lume mai bună, mai empatică și cu șanse egale pentru toți copiii. Este esențial să cultivăm aceste valori încă de la o vârstă fragedă, pentru a forma adulți responsabili și sensibili la nevoile celor din jur.

Ziua Internațională a Copilului nu este doar despre joc și distracție, ci și despre recunoașterea importanței copilăriei și a drepturilor fiecărui copil. În contextul global actual, în care mulți copii se confruntă cu provocări majore precum sărăcia, discriminarea sau lipsa accesului la educație, astfel de evenimente devin cu atât mai relevante. Ele ne reamintesc cât de important este să investim în viitorul celor mici, oferindu-le sprijinul și resursele necesare pentru a se dezvolta armonios.

Cu o planificare atentă și o abordare creativă, Ziua Copilului a lăsat o amintire plăcută pentru toți cei care au luat parte la acest eveniment. Organizarea impecabilă și diversitatea activităților au fost apreciate de către toți participanții, contribuind la succesul evenimentului. Este de dorit ca astfel de inițiative să fie replicate și în alte comunități, pentru a oferi tuturor copiilor ocazia de a se bucura de copilărie într-un mod frumos și constructiv.

În concluzie, Ziua Internațională a Copilului la Iernut a fost un adevărat triumf al inocenței și creativității. Prin eforturile comune ale organizatorilor, voluntarilor și cadrelor didactice, s-a reușit crearea unui eveniment de neuitat, care a adus bucurie în sufletele copiilor și a consolidat sentimentul de comunitate. Sperăm ca această tradiție să continue și să se dezvolte, inspirând și alte orașe să organizeze astfel de sărbători dedicate celor mici. Fiecare copil merită să fie sărbătorit, iar Ziua Internațională a Copilului este momentul perfect pentru a le arăta cât de mult contează pentru noi.

REVISTA CENTRULUI ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR.1
1-ES SZÁMÚ INKLUZÍV OKTATÁSI KÖZPONT FOLYÓIRATA
TÂRGU MUREȘ – MAROSVÁSÁRHELY
NUMĂRUL 5 / 5 SZÁM
2024